

– Igen, számomra igen. Én nagyon sok mindennel foglalkoztam a hivatásomon túl, mert én a röntgen asszisztenskedést annak tartottam. Emellett én idegenvezetéssel foglalkozom, emellett masszörködöm. Azon túl a tatabányai Bányász Színpadnak voltam 25 évig a tagja, addig, amíg működött. És attól fogva is szoros barátságban vagyok az irodalommal.

– *Úgy hallottam rádiózott is.*

– Igen, a rádiózás is beletartozott. Annak idején, amikor a tatabányai Radír Rádió elindult, annak a kezdeti adásaiban részt vettem.

– *Tehát ennyi sok mindenre használható, ha nem is feltétlenül a tanulás, de az, hogy valaki ott van, és aktív, és ami jön, azt magára ragasztja.*

– Feltétlenül. Helyismerettel rendelkezni, az egy fantasztikus dolog. Ha az ember valahova elutazott, és azt

megnézte, akkor elkezdi utána kutatni, hogy Istenem, ott vajon még található-e valami különlegesség. És mindig talállok valami újat, akárhányszor elmegyek Magyarország gyönyörű tájaira.

– *Ezen a rendezvényen mit talált, ami tetszik Önnek?*

– Azt, hogy az embereket felhívják arra, hogy tanuljanak. Azt tapasztalja vén fejjel az ember gyereke, hogy az ifjúságnak azt mondják, hogy ne tanulj, nem érdemes. De igen is, érdemes tanulni. Mindig, mindenből lehet valami hasznot húzni. Akármit tanult meg az ember, akár főzni, akár gyereket nevelni, ebbe mindegyikbe beletartozik a tanulás is. Nemcsak számítógépen lehet dolgozni, hanem egyéb munkák is vannak, amiket meg kell tanulni. Akár kézművesség az, akár szellemi munka, de meg kell tanulni a csínját-bínját, mert anélkül nem tud csinálni semmit.

– Köszönöm.

TÓTH ZSÓKA

„TANULNAK A SZÜLEIM !”

A Magyar Művelődési Intézet pályázata

A Magyar Művelődési Intézet – mint a Művelődés hete – a tanulás ünnepe rendezvénysorozat egyik fő szervezője és rendezője – pályázatot hirdetett a nyáron „Tanulnak a szüleim !” címmel. Arra voltunk kíváncsiak, vajon a család hogyan éli meg a nagyobb, vagy még nagyobb leterheltséget, a sok esetben feszültségekkel járó vizsgaidőszakokat, hogyan élik és értékelik a gyerekek azt, hogy éppen a tanulás, a szülők tanulása vonja el a játéktól, beszélgetésektől, a velük való törődéstől anyut, aput. Mennyire értik a tanulás felnőttkori szükségességét, hogyan adják át a szülők ennek fontosságát, nem csak a nehézségeit, sok esetben szorongásait, hanem, ha van, ha megélik, örömét is. Tanulnak-e együtt, vannak-e technikáik arra, hogy a nehezebb időszakokat átvészeljék, ünnepelnek-e közösen egy-egy jól sikerült vizsga után, érezhető-e a gyerekek számára szüleik tanulásának eredménye, miben mutatkozik ez meg, anyagiakban elsősorban, vagy a tudás megbecsülésének más módján?

Az élethosszig tartó tanulás fontosságát a szülők példáján tanulhatják meg a gyerekek, mégpedig azzal, hogy látják, boldogulnak a szüleik, hogy mindig van megoldás a nehézségekre, hogy a tanulás megkönnyíti a világban való tájékozódást, hogy tudással kapcsolatokat építhetünk és nyaralni is elmehetünk, ha értékelik a megszerzett tudást. Legalábbis így lenne jó.

Nagy kérdés volt, hogy a nyár kellős közepén miképpen érhetjük el a gyerekeket, honnan értesülhetnek a pályázat lehetőségéről. Országos hetilapunk, a Nők Lapja gyermekeknek szóló rovata vitte a hírt, szeptember közepére várjuk az írásokat. Hála a figyelmes pedagógusoknak, akik látva a felhívást, szeptember első napjaiban felhív-

ták a gyerekek figyelmét a határidőre, a lehetőségre, de voltak, akik maguk fedezték föl és küldték el gondolataikat. Így vehettük kézbe, olvashattuk a közel ötven fogalmazást, amelyből csupán kettő érkezett Budapestről.

Tanulságos és figyelemfelkeltő, sőt egy-két esetben megrendítő írást olvashattunk. Ritkábban vidámsággal, igazi, tanulás hozta családi ünneppel is megismerkedhettünk.

Amit kivétel nélkül minden levél tartalmazott, az a hiány, a gyerekekre fordítható idő hiánya, a játék, a beszélgetés, a velük való együttléti hiánya, amit csak részben old, ha old egyáltalán a sikeres vizsga okozta öröm. Amiben nem is az eredmény a fontos, hanem, hogy ha sikeres a vizsga, akkor végre vége van. És ezután egy „normális család leszünk”, ahogyan fogalmazta egy kislány.

Ezen a pályázaton nem versenyt ígértünk, nem voltak helyezettek, könyvjutalmak viszont igen, és műsor is, amelyben a Táltos csikó elevenedett meg a MÉG Színház előadásában.

Osztályközösségek is jelentkeztek, azt írták le – nyilván osztályfőnöki óra keretében előzetesen beszélgetve is a felnőttek tanulásáról –, hogyan gondolkodnak a véget nem érő tanulásról, akkor, amikor a mindennapi iskolai feladatok súlyát – szó szerint – is alig várják, hogy hétfőgőn letegyék.

Mire is volt jó ez a pályázat ?

Először is kiderült, hogy a gyerekeknek van véleménye szüleik tanulásáról. Megélik, többnyire nehezen, a tanulás időszakát. Aggódnak és átélik – saját világuk példája alapján – szüleik vizsga előtti szorongásait, félnak és féltik őket, ne legyenek betegek a stressz látható jegeitől.

Megfogalmazzák vágyaikat, ha majd véget ér a tanulási időszak, mennyi minden közös program fér bele a fel szabaduló időbe.

Felnőtt korukat érintő, tanulással kapcsolatos elképzeléseik még „papírízűek”, mindenesetre, ők majd olyan felnőttek lesznek, akik elegendő időt szánnak gyermekeikre, és tanulnak is, így ebben a sorrendben.

A beérkezett pályázatok száma nem elegendő egy igé-nyes felméréshez, a következtetésekkel is óvatosan bánhatunk. Nem kerülhető meg azonban az élethosszig tartó tanulás, a felnőttkori tanulás, a felnőttoktatás, a tanuló társadalom nagyívű tervezésekor, hogy vizsgáljuk a család és a felnőttkori tanulás viszonyát, a gyermekek és a szülők tanulásának „békés” jövőjét, a terhek egészségesebb elosz- tását, hogy a tanuló felnőtt mellett kiegyensúlyozott, egészséges, boldog gyermek nevelődjön, s a példa erejével hasson a tanulás öröme.

Szemelvények a beérkezett pályázatokból

„Vizsgaidőszakban kikészül a család. Apu főz, mosogat, a tesóm bezárkózik, csak én ijesztgetem anyut, amikor az ajtaja kilincsét lenyitom. Már megmutatta, hogyan kell észrevétlenül bemenni hozzá, mégis mindig a szívéhez kap. Ha a mosdóba megy, hallgatózom, annyira féltém, ugyanis mindig hányik. Ideges és izgul. Nem tudom, hogyan képes olyan vastag könyveket és annyi jogszabályt megtanulni. A legjobban a nemzetközi vizsgájára készült ki. Amikor sikerült, táncra perdültünk a könyv tetején, együtt vol- tunk boldogok, de utána anyunak lezsibbadt a fél feje, és én nagyon féltettem. Nem akarom, hogy meghaljon.”

Németh Kristóf 5.d. Ajka

„Anyá, mikor hazatért, mindig elmesélte, hogy mi történt a főiskolán. Tudtuk kik a csoporttársai, barátnői. Beszámolói nagyon érdekesek voltak. Felcsigázott min- ket, így hát egyszer elkísértük vizsgázni. Diplomamunká- jának a védésére készült. A folyosón rengeteg izgatott ember volt. Anya izgult, Apa mosolygott, és folyton azt ajtógatta, hogy minden remekül fog sikerülni. Így is lett. Anya ötöst kapott. Mindenki nagyon örült. Körülnéztünk a főiskolán. Anya vizsgáztató tanárával is megismerked- tünk. Aztán következett az ünneplés. Oda mentünk, ahova a testvérem és én szerettem volna. Nagyon jól éreztük magunkat.”

Halász Diána 6.a. Bucsú

„Ha a szüleim már semmit sem tanulnának, akkor nem tudnák az új ismereteket, ami a munkájukhoz szük- séges, elküldenék őket a munkahelyükről, és szegények ennénk. Viszont mindenre jutna idő, mindig tudnának velünk foglalkozni. Szerintem amennyit tanulnak a szü- eim, az megfelelő.”

Én azt javasolnám, hogy hétvégén, ha a testvéremmel megegyünk az udvarra, játszótérre, akkor kikapcsolódásul árszor átolvashatnák, amit tudniuk kell, és mire felme-

gyünk, ismét együtt lehetne a család.”

Hegedűs Nándor 4.o. Miskolc

„Nekem ez nem meglepő, hogy apa tanul, sőt egyene- sen hozzá vagyok már szokva. Régebben, amikor a húgom és én még kicsi óvodások voltunk, akkor még anya is ta- nult, tehát mi ebben nőttünk fel, hogy tanulnak a szüleim. És hogyha valamelyikőjük elment vizsgázni, nem egyszer futott végig az agyamon, hogy vajon most ők is úgy izgul- nak, mint én a matek doga előtt.”

Czudor Zsófia 6.d. Dévaványa

„Néha egész rendesek vagyunk. Szandra segít nekem a leckeírásban, én meg segítek neki, hogy gyertyafényes va- csorával lepjük meg a szülőket.

Az a legjobb, amikor anyunak sincs sulija, apunak se angolja, akkor olyanok vagyunk, mint egy normális csa- lád: asztalhoz ülünk, tányérból eszünk, és traccsolunk, egymás szavába vágva meséljük a napot. Ilyenkor kiderül, mennyivel könnyebb a gyerekiskola, mint a felnőtt.

El sem tudom képzelni, milyen lesz az, amikor már csak három iskolás lesz a családban, amikor az anyu és az apu csak szülő lesz, és csak a MIÉNK LESZ!?

Eitmann Szimonetta Éva, Pécs

„Miután anyukám befejezte a főiskolát, sokkal több ideje volt velem játszani, sétálni. Másodikos osztályos vol- tam, amikor apukám kezdett el tanulni. Nehezen értet- tem meg, hogy minek neki még tanulni. Középiskolába járt, aztán egyetemre, és még most is tanulnia kell?”

Ő elmagyarázta, hogy szükség van arra felnőttkorban is, hogy az ember tovább képezze magát, és mind több új dolgot ismerjen meg.

A tanulás időszakában jóval kevesebb ideje jutott rám... Szerencsére ennek már vége. Ezen a nyáron nagyon szép, vidám, közös családi nyaralásunk volt.”

Dubabér István, Felsőzsolca

„Anyukám mindig azt mondja: „ha vinni akarsz va- lamire, tanulj!” Hát, nem is tudom, hogy én mire akarom vinni. Bezzeg, Anyukám! Azért, hogy legyen valaki, me- gint főiskolára jár. Azon gondolkodtam, ha nem tanulna, senki lenne? Vagy a felnőttek sem elég okosak, hogy foly- ton tanulni kell nekik? Lehet, hogy jobb gyerekek len- ni. Anya sosem ér rá!

Örökké azt mondja: tanulnom kell. Én ezt már nagyon unom. Ebben csak az a jó, hogy nem ér rá velem annyit gyakorolni. Viszont már nagyon szeretném, ha anya kiszáll- na az iskolapadból, és végre játszana, sétálna, bicajozna velem. Ugyanis szerintem egy anyukának ez a legfonto- sabb feladata.”

Ács Adriána, Marcali

„Az én véleményem az, hogy az összes anyukának és apukának tanulni kellene, de csak mértékkel, hogy legyen idejük a gyerekeikkel törődni.”

Keller Edit, Vállaj